EDINOST

Izhaja dnevno vsaki Torek Sredo Četrtek in Petek.

EDINOST

Za resnico in pravico — od boja do zmage!

UNITY

Issued Daily every Tuesday Wednesday Thursday and Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 23. CHICAGO, ILL., PETEK, 8. FEBRUARJA — FRIDAY, FEBRUARY, 8, 1924. LETO (Vol.) X.

Slovenski kat. shod v Chicagi.

(Konec.)

6) Ker pa čutimo živo potrebo pred vsem dobrega katoliškega dnevnika, zato pozivamo podjetje Edinosti, ki se počasi razvija v dnevnik, naj vse poskusi in vse stori, da prej ko preje zainteresira vse slovenske katoliške kroge za misel katoliškega dnevnika, jih združi in nastopi z dnevnikom med svoj narod.

7) V obrambo katoliškega imena in delavskih koristi, pa vidimo potrebo, da bi se izdajale od časa do časa posebne brošurice, v katerih bi se slovenskemu delavstvu pojasnjevala tekoča vprašanja v poljudnih in jasnih besedah. Zato naj bi organizacija, katero priporočamo zgoraj, sprejela v svoje področje tudi to važno točko v izvršitev.

I. GLEDE STAREGA KRAJA.

1) Pozdravljamo svoje rojake v domovini in jim častitamo na krasnem napredku katoliške misli in jim kličemo: krepko naprej za križ častni in svobodu zlatnu!

2) Izjavljamo, da je slovenska narodna avtonomija v okvirju sedanje države Jugoslavije edina in prava rešitev slovenskega vprašanja. Zato pozivamo svoje rojake v domovini naj krepko vstrajajo v boju za svojo avtonomijo.

3) Z ogorčenjem protestiramo proti usužnenju naše Primorske in sosednih okrajev pod kruto italijansko peto in kličemo bratom, ki so v nesrečni sužnosti, naj ne klonijo duhom temveč naj vstrajajo v svojem boju proti morilcem slovenskega narodnega življa v njih časni domovini.

4) Protestiramo z vso odločnostjo proti nečuvenemu nasilju fašistovske vlade, s katerim preganja in izganja slovenske dušne pastirje iz primorskih župnij in nanje nastavlja italijanske duhovnike, ki slovenskega jezika ne razumejo, ali jih pušča brez duhovnikov. To početje imenujemo kruto nasilje.

5) Pozivamo vse Slovence v Ameriki in stare domovine, naj ne pozabijo svojih zasužnjenih trpečih stiskanih bratov in sestra v okupiranih okrajih naše lepe domovine. Govorimo vsi s psalmistom: "Naj se mi prisuši jezik na nebesu, naj se mi usuši roka, ako pozabim tebe lepo Primorje! Tebe bučeči naš Jadran!

6) Pozivamo organizacijo, katero smo zgoraj priporočili naj bi se ustanovila, naj bi vzela v svoje področje tudi to skelečo našo narodno rano.

* * *

Občinstvo je prečitane rezolucije sprejelo z velikim navdušenjem.

* * *

S tem se končujejo govori in opis slovenskega katoliškega shoda v Chicago. Cenjene naročnike in čitatelje prosimo, da nam oproste, ker smo toliko prostora posvetili temu shodu. Toda čutili smo, da lepi govori, ki so bili govorjeni na shodu so velikega pomena, ki bodo veliko koristili vsakemu, ki jih je prečital. Obenem pa naj bo ta shod v podbudo tudi drugim slovenskim naselbinam, da se dvignejo in prirede svoje lokalne shode.

Katoliški Slovenci v Ameriki imamo lepe ugodnosti za svoje delo, ako le jih hočemo porabiti. Nekateri sicer trdijo pesemistično, češ, je že veliko zamujenega .Resnica je, da je veliko zamujenega, ravno zato, pa moramo še toliko bolj energično nastopiti na svoji fronti za razširjanje naših misli in prepričanja.

Zato pa vsi in vse povsod krepko na delo. Delajmo z vso svojo intenzivnostjo in krasne vspehe bomo dosegli na polju našega dela.

Laž in zmota životari samo toliko časa, dokler v njen brlog ne posvetijo žarki čiste resnice. Ko pa resnica nastopi, se stegne laž in zmota, kakor črv, na katerega posije zlato solnce.

Ko zaključujemo o slovenskem katoliškem shodu v Chicago pozivamo vso slovensko javnost, zlasti našo inteligenco, duhovnike in lajike, da pridejo na dan in večkrat razmotrivajo o perečih vprašanjih, ki se tičejo direktno nas katoličanov in naše vere. List Edinost je na razpolago vsakemu za take razprave.

Pred vsem moramo gledati na to, da ojačujemo vrste naših katoliških društev, pred vsem vrste naše podporne matere K. S. K. Jednote. Poleg tega delajmo z vso silo za razširjenje katoliškega tiska. Zadnje naj bo naš najglavnejši cilj. Zakaj ni ga boljšega agitatorja, kakor je časopis. Stopimo na delo vsi in postavimo na noge en katoliški dnevnik. Zakaj ljudstvo hoče brati, ljudstvo hoče časnikov. A pomnite, da ako ne bodo dobili v roke dobrega časnika dobili bodo slabega. In kakšne bodo posledice si lahko predstavljate.

Pisec teh vrstic iz lastne skušnje ve, kaj se je že zgodilo po tistih naselbinah, kjer se za katoliški tisk ni nič

(Dalje na 2. strani.)

JEZERO ZALILO RUDNIK

VODA PRODRLA DNO JEZERA IN ZALILA 41 RUDARJEV. — TAKE NESREČE ŠE NE POMNIJO V ŽELEZNEM OKROŽJU DRŽAVE MINNESOTE.

Crosby, Minn. — V torek popoldne se je dogodila v tukajšni Milford železni majni silna nesreča, kakoršne še ne pomnijo na celem Iron Range. Jezero, pod katerim so kopali globoko v zemlji železno rudo je naenkrat udrlo skozi dno in zalilo rudnik, v katerem je delalo 48 rudarjev.

Sedem rudarjev, kateri so se nahajali v bližini, so, ko so začuli prva znamenja, ko so začeli timberji in druge podpore pokati, so hitro zbežali na površje in si komaj rešili življenje. Drugih 41 rudarjev ki so bili razkropljeni v notranjosti rudnika na delu so ostali v rudniku, katerega je voda tekom 20 minut docela zalila. Vseh 41 rudarjev je zgubilo življenje.

Iz Dulutha so prihiteli na pomoč z dvemi parnimi sesalkami, s katerimi pumpajo vodo iz rudnika. Vzelo bo precej časa predno bodo spravili vodo iz rudnika.

Strokovnjaki pravijo, da rudnik se ne nahaja direktno pod jezerom, iz katerega je udrla voda v rudnik. Pač pa domnevajo, da je voda mogla delati pot po strani in na ta način dosegla rudnik.

34 rudarjev izmed 41 je oženjenih pravi poročilo. Na lice mesta so prihitele razne pomožne reševalne družbe, kot članice Rdečega Križa i. dr., ki tolažijo zapuščene vdove in nedorastle otroke, ki v histeričnem stanju žalujejo za svojimi očeti, ki so jim doslej služili vsakdanji kruh. Prizori so skrajno žalostni pravi poročilo.

Ker je na Iron Range po rudnikih zaposljenih veliko število naših rojakov, zato bo najbrže med ponesrečenimi gotovo kak naš rojak, kar sicer Bog daj, da bi ne bil, toda bojimo se da bo.

AMERIŠKE VESTI.

— **Washington.** — William G. McAdoo in Daniels sta pozvana od senatske komisije na zagovor in pričevanje glede oljnega škandala. McAdoo je pomagal Dohenyu oljnemu magnatu v legalnih zadevah. Pred komisijo bo te dni povedal, kaj je storil za Dohenya. Republikanci silno vpijejo in hočejo ta slučaj napraviti kolikor mogoče črnega. da bi z njimi škodili vplivu McAdooja, kateri bo skoro gotovo predsedniški kandidat na demokratski listi.

— **Washington.** — Republikanci so indorsirali predlogo za znižanje dohodninskih davkov za 25 odstot. Ne strinjajo se pa z predlogo demokratov, ki zahtevajo s svojimi propozicijami večje znižanje davkov kot republikanci. Radi znižanja davkov se pričakuje v obeh zbornicah velikih debatnih bojev.

— **Chicago.** — Vse detektivske agencije so s polno paro na delu radi tatvine, ki se je pripetila na Pullman železniškem vozu, kjer je bilo neznano kako ukradenih za $50.000 bondov neke parobrodske družbe in od Utility Operating Co. iz Kalamazoo, Mich. Tatvine je osumljen neki Harry Henderson, katerega policija išče, a doslej še brez vspeha.

— **Des Moines, Ia.** — Pilot R. L. Wagner. ki je prevažal po zraku pošto med Omaho in mestom Chicago je moral sinoči radi silnih viharjev na tla. Pošta se je na to oddala na vlak.

— **Granite City, Ill.** — Veliki požar v skladišču lesne družbe Coudy Brothers Lumber Co., ki je uničil včeraj velike množine lesa je napravil nad $300.000 materialne škode. Požar je baje povzročila strela, ki je udarila v skladišče, med zadnjimi viharji v pondeljek večer.

— **Philadelphia, Pa.** — Charles Henry Levermore pisatelj in proučevatelj mednarodnih zadev je dobil znano Bokovo nagrado za najboljši predlog oz. sugestijo, kako bi bilo mogoče doseči trajni mir.

— **Champaign, Ill.** — Včeraj so se pojavili v tem mestu na Champaign Commercial Bank štirje maskirani banditi ki so z napetimi samokresi prisilili bančne uradnike h pokorščini, ter nato oropali banko za $10.000 v gotovini. Policija je na sledu storilcem.

— **Waupaca, Wis.** — Vlak, ki vozi v to mesto iz Green Bay, Wis. je bil ustavljen na progi radi silnih zametov. Na vlaku se nahaja več potnikov. Vlak neki tudi nazaj ne more, ker je proga zamedena tudi v ozadju. Posebni pomožni oddelki so šli na delo, da odprejo pot zamedenemu vlaku.

— **Indianapolis, Ind.** — Silni sneženi zameti so razdejali na večih krajih telefonske in brzojavne zveze in promet je na večih krajih docela ustavljen. Obrat na poulični železnici je tudi marsikje popolnoma ustavljen.

— **Valparaiso, Ind.** — V tukajšnem mestu so imeli prebivalci ves včerajšni večer temno mesto, ker so sneženi viharji razdejali električne žice in tako odrezali, mesto od elektrarne. Tudi sosedna mesta so prizadeta.

— **Benton, Ill.** — Političen list, "The West Frankfort," ki ga je dosedaj lastoval Ralph Yearwood, je bil te dni prodan. Sliši se, da je prišel v roke Kukluksklanov, ki ga bodo izdajali za svoje propagandistične namene.

Iz Jugoslavije.

DR. KOROŠEC PROTESTIRAL PRI MINISTRSKEM PREDSEDNIKU. — NAROD SILA OZLOVOLJEN.

Belgrad. — Dr. Korošec je podvzel energične korake in je obvestil predsednika Nikolo Pašiča o silni ogorčenosti med narodom radi pogodbe z Italijo, ki prodaja toliko Slovencev in Hrvatov v italijansko sužnost. Pašič pa mesto, da bi narodne zahteve poslušal je tebi meni nič šel podpisat pogodbo z Italijo.

O tem sporazumu z Italijo piše ljubljanski "Slovenec" v uvodnem članku z dne 22. jan. dobesedno takole:

To ni sporazum!

"Te dni je imel dr. Korošec razgovor z dopisnikom tržaškega dnevnika "Piccolo," v katerem je v imenu slovenskega naroda obsodil sporazum, ki se je sklenil med Italijo in Jugoslavijo. Pravi in resnični sporazum — je rekel dr. Korošec — se ne bo dosegel med Italijo in Jugoslavijo nikdar, ako ne spremeni Italija svojega ravnanja s hrvatsko in slovensko manjšino, ki živi v novih pokrajinah italijanske države. Italija naj dovoli prej hrvatskemu in slovenskemu ljudstvu svoboden narodni razmah na šolskem, socialnem in verskem polju, potem se bomo šele Hrvatje in Slovenci začeli razgovarjati o sporazumu z Italijo.

Te izjave drja. Korošca so napravile na italijansko javnost močan vtis in "Piccolo" priznava in čuti sam, da je spoštovanje narodnih manjšin eden glavnih temeljev za pravi in odkritosrčni sporazum med obema državama. Zato se opravičuje in odgovarja drju. Koroščcu, da se hrvatskim in slovenskim narodnim manjšinam godi po sklenjenem sporazumu že mnogo boljše ko preje in da se jim bo vedno boljše godilo.

Na to trditev italijanskega dnevnika hočemo prav temeljito odgovoriti. Naše besede naslavljamo na javno mnenje cele italijanske države, naslavljamo jih na rimsko vlado in njenega odgovornega predstavnika Mussolinija.

Trdimo, da se ni po sklenjenem sporazumu med Rimom in Belgradom položaj naših bratov v Italiji prav nič zboljšal, ampak strašno poslabšal.

Po sklenjenem prijateljstvu je vrgla rimska vlada slovenske in hrvatske sodnike Julijske Krajine skoro brez izjeme na cesto. Dne 1. januarja so morali zapustiti svoje službe.

Po sklenjenem prijateljstvu so dobili slovenski frančiškani na Kastanjevici in Sv. Gori pri Gorici odlok, ki jim naznanja, da bodo morali zapustiti svoje mesto in dati prostora italijanskim redovnikom iz starih pokrajin.

Po sklenjenem prijateljstvu nadaljuje Italija sistematično izganjanje slovenskih in hrvatskih duhovnikov in ropa stotisoče slovenskih in hrvatskih vernikov njihovih dušnih pastirjev. Ali mislite, da ne vidimo v naši sredi izgnancev, ki iščejo tostran meje zavetišča?

In kako je s slovenskim in hrvatskim šolstvom v Italiji? Še vedno je v polni veljavi sramotni in protikulturni šolski zakon, ki je uničil hrvatske in slovenske ljudske šole in oropal naše mučeniške brate pravic, ki po naravnih in božjih postavah pristoje vsakemu plemenu na svetu. Ta sramotni madež, ki onečašča Italijo pred civilizirano Evropo, ni še zbrisan in očiščen.

Po sklenjenem prijateljstvu je Italija postavila svojemu delu krono. Izšla je vladna naredba, ki uničuje slovenske srednje šole v Italiji.

Po sklenjenem prijateljstvu odstavlja rimska vlada še nadalje slovenske župane, ki niso ničesar zakrivili razen tega, da so sinovi slovenskega naroda. V primer naj služi samo občina Sv. Križ-Cesta na Goriškem.

In ravno ko pišemo te besede, nam prihaja porazna vest, da se je vrgla Italija na uničevanje slovenskih izobraževalnih društev na Goriškem. Podprefektura v Idriji je razpustila slovenska prosvetna društva v Cerkne, na Straži, v Planini, na Bukovem, v Spodnji Idriji in v mestu Idriji. In podprefekt Micoletti v Gorici, ta krvnik slovenskega ljudstva na Goriškem je razpustil prosvetna društva v

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500	— Din.	$ 6.55
1,000	— Din.	$ 12.75
2,500	— Din.	$ 31.75
5,000	— Din.	$ 63.00
10,000	— Din.	$125.00
100	— Lir	$ 5.20
200	— Lir	$10.05
500	— Lir	$24.25
1,000	— Lir	$47.25

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

70 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

— Published by: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second clas matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Umrl je veliki mož.

"Bivši predsednik Wilson je umrl," so nam kratko sporočile nedeljske posebne izdaje časopisov. Sicer nas ta novica ni presenetila, ker smo vedeli, da zanj itak ni bilo več rešitve, da mora iti tudi on po poti vsega človeštva.

Ker predsednik Wilson zadnjih pet let ni bil več aktiven v javnem življenju, nas na prvi hip novica o njegovi smrti ni toliko zadela. On je pravzaprav umiral že od l. 1919. ko ga je zadel prvič mrtvoud.

Toda kolikor bolj mislimo na to tragično smrt največjega moža sedanje dobe, toliko bolj nam kloni glava, kajti toliko bolj nam vstaja zavest: umrl je veliki, da največji mož sedanje dobe.

Da, predsednik Wilson je bil v vsakem oziru velik. Previdnost božja je izvolila tega moža, da je vodil Ameriko skozi največjo, pa tudi najkritičnejšo dobo v njeni zgodovini s svojim velikim razumom, pa tudi s svojim velikim srcem. Ko bi Amerika ne bila imela v teh letih predsednika Wilsona, igrala bi bila žalostno in sramotno ulogo v največji zgodovini človeškega rodu, tako kakor jo igra zadnja leta, od kar so jo njegovi nasprotniki dobili v svoje roke. Ko Amerika danes ni drugega kakor angleška provincija, ko angleška vlada, pred vsem pa angleški kapital vlada tudi vse Združene države.

Wilson je bil veliki državnik in veliki mislec. Mož je imel veliki razum. Njegovih 14 točk, na podlagi katerih je vrgel Nemčijo, je najkrasnejši umotvor človeškega razuma. Sedaj tisoč let pa se bodo narodi še ozirali na te točke in jih skušali uvesti v svoje vsakdanje življenje.

Toda kot vsaki veliki mož je predsednik Wilson našel veliko sovražnikov. Posebno hud in velik nasprotnik njegov je bil kapitalizem in pa voditelji republikanske stranke, pred vsem senator Lodge. Ti njegovi nasprotniki in predvsem nasprotniki njegovega poštenja in njegove velike pravičnosti so ga pravzaprav ubili. On je l. 1919. padel kot žrtev teh svojih nasprotnikov. Ko je padel on, so oni zatriumfirali. Ko je padel Wilson zatriumfirala je tudi evropska sleparska diplomacija, ker dobili so proste roke, znebili so se moža, ki ni ničesar bolj sovražil kot nepoštenje in hinavščino.

Predsednik Wilson je bil veren mož. Ko je sklical ono zgodovinsko zborovanje svojega kabineta, ko se je odločilo ali gre Amerika v boj ali ne, tedaj je pred sejo pokleknil rekoč: "Gospodje, ne vem, ali vi verujete v molitev ali ne. Jaz verujem. Zato prosim, molimo" in molil je.

Če pa kdo žaluje za predsednikom Wilsonom, moramo žalovati mi Slovenci. Ko bi bil ta mož ostal na krmilu vsaj nekoliko let še, Italija ne bi nikdar ne bila tako nesramno razkosala naše mile Slovenije. Wilson je bil velik prijatelj Slovencev. Kot mož pravičnosti, je videl kolika krivica se nam godi. Zato je to sovražil in zato se ni prav nič bal javno v mestu Rimu samem, v srcu Italije povedati celemu Italijanskemu narodu naravnost v oči, **da dela krivico, ako krade zemljo in morje sosednemu narodu.**

Zato smo zlasti Slovenci dolžni veliko hvaležnost temu možu. In še pozni rodovi bodo videli, kako velikega prijatelja smo imeli v tem možu.

Toda, zdi se, da je sedaj vse proti nam. Vsi naši nasprotniki triumfirajo nad nam, vsi naši prijatelji padajo. Nimamo ga na svetu več, ki bi se za nas zavzel, nas branil. Tako je moral pasti tudi — Wilson.

Veliki Wilson, mi te pa ne bomo pozabili!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Chicago, Ill.

Društvo Marije Pomagaj štev. 78, K. S. K. J. naznanja cenj. Slovenskemu občinstvu, da maškeradna veselica ne bo prirejena na 17. febr., kakor je bilo prvotno poročano, ampak eden teden pozneje, t. j. 24. februarja. Veselica se bode vršila v dvorani slov. šole na Lincoln in 22. cesta, ter bo začetek veselice ob 3. uri popoldne in vstop mask pa ob 7. uri zvečer. Na to veselico društvo M. P. vabi že sedaj vse Slovence in Slovenke iz Chicago in okolice, kot Joliet, So. Chicago, North Chicago in Waukegan. Za vsako naklonjenost od strani Slov. občinstva bo društvo Marije Pomagaj hvaležno in ob priliki hvaležnost tudi dejansko izkazalo.

Opomnimo naj še tudi, da je društvo preskrbelo jako lepe darove za najlepše in najpomenljivejše maske. Zato Slovenci in Slovenke, kedo bo opravičen do prve nagrade?

Pripravljalni odbor.

—o—

Joliet, Ill.

Statistika šolstva in drugih izobraževalnih zavodov ter prosvetnih ustanov kaže, da je mesto Joliet na višku tega razvoja. Statistika kaže, da so jolietske knjižnice posodile 217,731 knjig v zadnjem letu. Mestna knjižnica ima na razpolago nad 50 tisoč knjig. Učni zavodi so dali v lanskem letu veliko število dijakov in dijakinj raznim univerzam, ker so v domačih zavodih dokončali svoje študije.

Druga statistika kaže, da se je izdalo v mestu 921 poročnih licenc. Poulična železnica v našem mestu je imela nad šest milijonov potnikov. Rojstva so dosegla odstotno število 19.5. Za High School za dozidavo so porabili lansko leto $750,000. V tej šoli se je nahajalo 1900 dijakov. Smrtni slučaji so dosegli odstotno število 12.8. — V Americanization school, to so večerne šole je pohajalo nad 400 oseb. Uvoza je bilo lansko leto 4,676,042 tonov. Izvoza pa 2,337,876 tonov.

Lokalna "Match Factory" je največja obratujoča tovarna izmed devetih tovarn. V tej tovarni je zaposljenih mnogo Slovencev. V mestu je nekako 115 milj cementiranih cest. Mesto lastuje 42 akrov raznovrstnih javnih parkov. V našem mestu se nahaja tudi največja izdelovalnica stenskih koledarjev na svetu. Poleg te se nahaja še mnogo druge industrije.

Tu je nekaj podatkov, ki bo marsikateremu rojaku v naselbini služilo v razne informacije.

Spomladi bodo pričeli graditi novo sirotišnico, ki bo nadomestovala sedanjo "Guardian Angels Home," ki je prenapolnjena. Gradili jo bodo blizu Plainfielda ceste. V ta namen je že preskrbljena potrebna zemlja, ki obsega do 100 akrov, katero se bo obdelovalo za korist sirotišnice. Vodstvo nove sirotišnice bo podeljeno čč. sestram sv. Frančiška, ki imajo v oskrbi tudi dosedanjo sirotišnico "Guardian Angels Home," pod vrhovnim nadziranjem prevz. chicaškega nadškofa Rt. Rev. G. W. Mundelein.

Max Smishberger bivši uradnik "Joliet Citizen Brewery Co., ki je bil obsojen v eno letno ječo radi kršitve sodne prepovedi, ki je prepovedala izdelovati likerje in močnejše pijače, je bil te dni prijet v Rotterdamu na Nizozemskem. Zvezne oblasti ga zahtevajo nazaj v Joliet, kjer bo moral odsedeti kazen.

— Policija je te dni prijela tri "tičke" radi male tatvine. Ukradli so neke bakrene stvari od Public Service Co. Postavljeni so pod policijsko nadzorstvo za leto dni. Ti so: Anton Gallich, 16 let star, Matt Gallich 21 let star. Tretji je neki Walter Kauchokas 16 let star. Public Service Co. ni hotela pritisniti prehudo na fante in ker so obljubili, da se bodo poboljšali so jih postavili le pod nadzorstvo, in se jim je s tem dalo priliko za poboljšanje.

— Železničarji električne železnice med Jolietom in Chicago so sprejeli 4 in pol centa priboljška na uro. Mestni železničarji pa so dobili 6c. priboljška.

— Družini Mr. in Mrs. Fr. Legan se je narodil 30. januarja krepek sinček na 508 — Bluff street. — Na ravno isti dan se je rodil tudi družini Mr. in Mrs. Leo Ivnik na N. Hickory street čvrst fantek. Obema družinama moje iskrene čestitke!

— Naš mladi Rude Skul se je zadnje čase proslavil pri športnem igraniu base bal pri "Indoor Base Ball.' On meče balo pri "Jolly Boysih," kateri so porazili pred kratkim "Triangle Atls." igralce z rezultatom 11. proti 10. Seveda zmagovalci so povečini že izkušeni igralci, vsi Slovenci.

— Mr. Frank Russ ml. dobro poznan slovenski mesarski pomočnik, ki je do zadnjih dni bil zaposljen pri mesarju Goršiču je sedaj v službi pri rojaku Mr. Jakob Štruklju na North Broadway, ki je pred kratkim otvoril mesnico.

— Mrs. Martin Ivec, ki se je nahajala že zadnjih deset let v zavodu za slaboumne v Kankekee je umrla predzadnjo sredo. Prepeljana je bila domov v Joliet na dom njenega moža na 1400 Cora street. Pokopana je bila na pokopališču sv. Jožefa. Naj počiva v miru in večna luč ji naj sveti!

— Mr. John A. Težak se je preselil iz njegovih dosedanjih prostorov na Indiano St., kjer bo imel svoj pogrebniški zavod.

— V četrtek dne 30. januarja se je moral podvreči operaciji naš dobroznani tenor solist in predsednik Slovenskega katoliškega pevskega in dramatičnega kluba "Joliet." Operiran je bil v vratu na tonsilisu v bolnišnici sv. Jožefa. Operacijo je krepko prestal in se je že vrnil na svoje delo.

— Mr. John Mutz ml. iz North Nicholson streeta, je še vedno pod zdravniškem nadzorstvom, ker se je prebil kapico na kolenu pri delu v tovarni "Joliet Macaroni Co. Ponesrečil se je že pred tremi meseci. Mr. Mutz je dobro poznan med rojaki radi svoje živahne aktivnosti zlasti pri športnih igrah.

—Mr. Blaž Kuglič iz Vine streeta, je priredil na svojem domu za svoje sorodnike in znance "Radio party" zadnjo soboto večer. Bila je prijetna zabava za vse navzoče.

Poročevalec.

—o—

Chicago, Ill.

— Te dni smo dobili tudi v Chicago veliko snega. V pondeljek večer je medlo na vso moč. Mlini v višavah so mleli celo noč in ga nam poslali lahko rečemo polovico preveč. Če si ga kdo želi mu ga vsaj polovico radi odstopimo!

— V soboto večer je zborovalo dr. sv. Štefana 1. K. S. K. J. Na seji je bilo sprejetih par novih članov. — V nedeljo pa je zborovala družba sv. Mohorja in tudi tu je pristopilo več novih članov, kar je znamenje, da katoliška društva napredujejo in da se za nje stalno pologamo agitira. Tako je prav. Slovenci le v katoliška društva!

— "Eh, mrtvi so, mrtvi . . ." je djala Marjana, svoji sosedi, ko sti se pogovarjale. — "Pa jih res mal pomečejo letos s prižnice . . ." je odgovorila soseda, "ko smo bli mi mladi je blo vse drgač v predpustnem čas . . ." — No ja, saj predpusta še ni konec, počakajte, da se svet malo oživi, bo pa proti koncu večji naval. Kdor se pa ne bo, mu bomo pa ploh privezali na puklo in ga bo nosil do sv. Jurija po 22-tem bulevardu.

— Delavske razmere so v Chicaškem mestu bolj srednje. Po mestu je dosti brezposelnih. V Car shopi na Blue Island pravijo, da so zadnje dni več delavcev odslovili za nedoločen čas. Naših rojakov ni mnogo brez dela.

— Pri društvu Marije Pomagaj, 78. K. S. K. J., ki bo imelo svojo letno maškeradno veselico v nedeljo dne 24. februarja se dela s polno paro. Takih mask baje še ni bilo na nobeni taki veselici. Well, we'll see who will get the price!

— Društvo sv. Alojzija 47. K. S. K. J. pa se pridno pripravlja z vajami za igre, ki jih priredi v korist svoje društvene blagajne prihodnji mesec.

— V kratkem priredi tudi Slovenska Čitalnica svojo prireditev, v korist svoje blagajne, ker treba je še marsikaj nabaviti za knjižnico in čitalnico.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

delalo, nič zanimalo, niti od takih, ki so v prvi vrsti poklicani v to. Kaj se je zgodilo. Nasprotniki so ustanovili brezverska društva, brezverski časopis je začel zahajati v vedno večjem številu v naselbino. Posledica tega je — cerkev se čez dalje bolj prazni, po naselbini se čuje vedno močneje zabavljanje čez duhovnika. Kaj bo posledica čez par let, če bo šlo tako naprej vidi lahko vsak. Taka žalostna posledica se kaže zato, ker nasprotnik se je zavedel, da je tisek najmočnejša velesila, katoličani pa smo dremali in za katoliški tisek ničesar storili.

Zato pa katoliški Slovenci po vseh naselbinah glave kviško! Resni čas nas kliče na resno delo: zdaj, ali nikoli!

Ne prezrimo ugodnih trenutkov, ki nas kličejo na delo!

RAZNO.

JUGOSLAVIJA ALARMIRANA GLEDE POVRATA BOLGARSKEGA KRALJA.

London. — Poroča se, da so višji srbski krogi v Belgradu zelo ogorčeni, ker je bolgarska vlada dovolila povrat kralju Ferdinandu Koburžanu. Slučaj pravi poročilo, zna zaplesti obe državi v vojaški konflikt.

—o—

MEHIKANSKE VLADNE ČETE PREMAGALE UPORNIKE.

Mexico City. — Zvezne mehikanske čete so po zadnjih poročilih porazile upornike na dolgi črti in zavzele veliko mest in zasegli skoro vse vojni materijal upornikov. Vodja upornikov, De La Huerta je baje ves obupan ušel na ladijo upornikov v Vera Cruzu, tako poročajo sinočnja poročila.

—o—

REVOLUCIJA V RUSIJI.

London. — Iz Rige poročajo časnikarski poročevalci, da je v rdeči armadi izbruhnil upor. Sovjetskemu režimu se je baje uprlo več rdečih divizij vojaštva, ki imajo zasedene strategične pozicije. Z uporniki sodelujejo tudi ukrajinske čete. Vojaštvo vodijo izurjeni bivši carjevi častniki. Koliko je resnice na tem poročilu se še natančno ne ve.

—o—

— Detroit, Mich. — Sovražniki farnih in privatnih šol, so začeli zopet aktivno delovati. Poroča se, da so te dni nasprotniki predložili predlogo, da se naj ustava države v toliko spremeni, da bo iniciativi dana svoboda za take slučaje, katere dosedaj zabranjuje znana Farrierjeva postava.

Tistim, ki so pisali, kam se je zapravilo tistega, ki je pisal "Mimogrede," naznanjam, da nikamor. Ta kotiček je moral izostati, ker zadnje čase nismo imeli prostora v listu. Odslej pa boste zopet čitali to kolono.

* * *

Odkar me ni bilo na ta korner se je po širnem svetu marsikaj predrugačilo. — Umrl je Lenin rdeči glavar vseh komunistov, socialistov in druge take rdeče "gospode." — Tam na vzhodu naše dežele je proglašen pasji kontumac. Še celo Zgagl so nataknili nagobčnik! Well, kar kdo išče to najde!

* * *

"Šparmajstri" na Nemškem so imeli te dni svojo konferenco. Najvažnejše vprašanje, ki so si ga pogostokrat stavili je bilo: zakaj sem "šparal?" To vest prinaša časopisje za šalo. A šala pa ni za tiste, ki so trdo delali vse življenje, nekateri nad petdeset let in več hranili svoje borne zaslužke, si trgali od svojih lastnih ust, in sedaj jim je vojna in njene posledice vse vzela. Če kaj na svetu ubija ljubezen do dela, ga taki slučaji!

* * *

Bodoči tast (svojemu bodočemu zetu(: No, sedaj, moj dragi upam, da bo konec neumnih šal in komedij, nad katerimi se zgraža čednost naše doline!"

Bodoči zet: "Seveda, se razume! Zaroka z vašo hčerio je bila moja zadnja komedija!"

* * *

Prijatelj (prijatelju po dolgi ločitvi, ob svidenju): "Povej, stara sablja, ali si srečen . . .?"

Drugi: "Srečen? Ne! — Poročen!"

* * *

"I, bogme smo napravili kupčijo!" Je rekel Pašič vrnivši se v Beligrad, ko sta si z Mussolinijem pokimala in za Slovenijo zglihala. — Če kje, se je uresničil pregovor: da je žlahta raztrgana plahta, v tem slučaju od strani naših bratov Srbov. Slovenija je menda evropska "gmajna," kolikor se jo kdo poželi, toliko si jo odreže in vzame. Žalostno a resnično!

Dober vid in sluh.

Že pred več nego 100 leti je opazil Callins, da imajo avstralski zamorci ostrejši vid in tanjši sluh, kakor mi Evropejci. Isto je ugotovil tudi svetovni potnik Pallas. Tasmanci, katerih potomci so že davno izumrli, so bili na glasu radi svojega vonja. Vohali so vodo na veliko daljavo. Mnogo boljši vid in sluh kakor človek pa imajo gotove ptice. Sokol je znan po izbornem vohu. Med orli so tudi ptice, ki vidijo več kilometrov daleč. Pravijo, celo, da je vonj pri nekaterih tako čudovito razvit, da lahko določijo, če je žival, katero so si izbrale za plen in ki leži na tleh, mrtva ali pa leži samo v nezavesti.

—o—

Nehvaležnost se največkrat pokaže dobroti; t. j. da svet je vedno rajši nehvaležen kot hvaležen.

Ameriška Slovenka.

Farrell, Pa.

Prosim, da ponatisnete v nam priljubljenem listu Edinosti žalostno novico, ki se je dogodila tukaj dne 27. januarja na Dark avenue ob 5. uri zjutraj. Eksplodirala je plinova cev in dve hiše so se v trenutku, ko se je eksplozija pripetila porušile. Pri tej nesreči je našlo smrt pet oseb. Štirje ponesrečenci so popolno ma zgoreli. Ena mlada žena pa se je pri padcu tako nevarno poškodovala, da je v groznih bolečinah par ur pozneje umrla. Sedem oseb pa so težko ranjene pripeljali v bolnišnico.

Prizor je bil jako strašan. Ljudje so skakali iz višjih nadstropij, da so si rešili življenje, a zraven so se nekateri hudo poškodovali. Eden izmed ponesrečencev pravijo da je že preminul v bolnišnici. Vzrok nesreče pravijo, da je družba, ki zalaga plin. Baje prehud pritisk je povzročil eksplozijo.

Ponesrečenci so različne narodnosti Hrvatje, Romunci in nekaj Angležev. S pozdravom

A. L.

—o—

Indianapolis, Ind.

Upam, da tudi meni odstopite malo prostora v listu Edinosti, sicer nimam poročati posebnih novic. Hočem le omeniti, da nam je prišla v roke Prosveta štev. 22. z dne 26. januarja t. l. nakar zagledamo dopis iz naše naselbine, (če se sploh sme tako šteti med dopise). Ko isto preberem do konca, smo takoj spoznali, da tisto natolcevanje ni bilo namenjeno kot dnevne novice iz naselbine, ali pa razmere o delavskih razmerah, pač pa naravnost napad na naš katoliški časnik, ali naravnost povedano oseba M. S., ki je nam dobroznana se je pokazala, da ni še dovolj zrela za take stvari. Sploh njena klobasarija ne zasluži odgovora. Odgovoriti hočem le toliko, kolikor se javnosti tiče, da ne bodo rojaki po drugih naselbinah mislili, da smo vsi rojaki v Indianapolisu taki, kot je ona dopisnica Prosvete iz naše naselbine, ki napada delavski katoliški list, ki se bori za pravice delavcev. Zato sem se namenila dati odgovor dopisovalki, ki se je, kakor ona misli tako postavila s svojim napadom na Edinost. Podobna je, če ne drugače vsaj po pameti oni milwauški Mici, ki je svet rodila. Mica v Indianapolis ga bo menda pa odrešila. Smo res srečni tudi v Indianapolisu. Če ona že sama tega ne bo zmogla, ji bo to gotovo drage volje pomagala Prosveta, katere naloga je zadnje čase napadati vse dobro, vero, cerkev in duhovnike in sploh vse kar je božjega. Mi znamo. da list Edinost je vsem takim trn v peti, pa samo zato, ker govori resnico in se za pravico poteguje. Ni jim všeč, ker jim list Edinost čestokrat kako mastno pove, kako se "gospodje" na Lawndale iz slovenskih delavcev norca brijejo in jih vlečejo za nos. (Seveda, kdor se jim da.) Edinost je že tisočem odprla oči, kajti Edinost je povedala, kako so si delili "gospodje" na Lawndale miljonski fond, ko je pa ubogi štrajkar v West Virginiji in drugod prosil za malo pomoč, za svoje nedolžne otročiče, kaj so mu odgovorili? Nič ne damo, boljši da damo nekaj tisočakov Proletarcu, drugo pa hranimo in odščipavajmo, kadar bo potrebno. Štrajkar naj pa gara in dela, če hoče svojo družino preživeti. In ta Edinost je vse to prinesla v javnost, da vse take stvari zvedo delavci, to je pa že res preveč, si mislijo oni, ki vlečejo z "gospodo" na Lawndale.

Toda vsi taki naj si zapomnijo, da čitatelji lista Edinosti sami znajo za dobrote, ki jih deli s tem, ko se poteguje za čisto resnico in za pravico delavcev. Torej je do kraja nespametno, da bi M. S. iz naše naselbine delala ji nepotrebno reklamo. Zato svetujem tisti M. S. naj se ne vtikuje drugikrat v stvari, katere ne razume. Sploh pa mi ne potrebujemo, da bi nas kaka rdečkarica odreševala po Prosveti. Se bomo že sami, če potreba.

Končno kličem v pozdrav vsem čitateljem lista Edinosti in listu pa želim, da bi skoraj postal dnevnik.

J. P.

—o—

Fredonia, Kans.

Medsebojno spoštovanje je lepa čednost, kjer je ta, tam je tudi medsebojna ljubezen; in kjer sti obe tam je raj, tam so nebesa. Da se spoštujemo med seboj s tem pokažemo znak olikanosti in pravo krščansko ljubezen.

Toda ravno med nami Slovenci precej primanjkuje tega duha. In odkod to, zato, ker smo slišali naše stare Amerikance pripovedovati, da v Ameriki so vsi ljudje enaki itd. Kar je resnica. Toda, ko se pride pa do znanja, pa tudi v Ameriki prednjači tisti, ki več zna. Pravi Amerikanec spoštuje duhovnike in predpostavljene uradnike. Niso torej taki, kakor so naši socialisti, ki duhovne obrekujejo in govore: češ delati naj gre, kakor moram jaz itd. Pri tem pa čisto nič ne pomisli, da je duhovnik študiral leta in leta.

Tako slišimo še danes kake neotesane socialiste: vsi smo glih in tako uče te vrste ljudje tudi svoje otroke. Kaj čuda, če ti otroci imajo potem tako malo spoštovanja celo do svojih lastnih starišev. Kako naj bodo drugačni, ki nimajo boljše vzgoje.

Zato rojaki učite svoje otroke spoštovati predpostavljene zlasti duhovnike, učitelje in videli boste veliko razliko med njimi. S tem, da jih vzgojimo v takem duhu bomo dali tudi državi zveste državljane. Vesela jih bo država narod in Bog.

S spoštovanjem do vseh

Ivana Bambich.

—o—

Barberton, O.

Da se ne bodo samo drugod hvalili in pošiljali nove naročnike, naj kar prec povem pet novih jih Vam prilagam tu. Pa to je komaj začetek Drugič jih pošljem spet ka kih pet. Potem pa še in še. Za nove naročnike hodive okoli jaz in Mrs. Elizabeth Gerbec.

Dne 1. marca, kakor že omenjeno bo otroška igra. Otroci že znajo skoro vse. V igri je 15 otrok. 16. jih pa bo pelo. Ena bo govorila, tako jih bo vse skupaj 32.

Mislim, da tako armado že velja priti pogledati, pa naj bo še tako trd, se bo gvišno zganil in šel pogledati na ta dan.

Po igri pa nastopijo maškare, ker bo to ravno predpustna sobota, bo ob tej priliki za vse dosti zabave. Ves dobiček bo šel za našo cerkev.

Samo to bi še rada omenila, da kar nas je katoličanov se radi udeležujmo katoliških prireditev, ne pa socialističnih — take velike ničle nikar ne bodimo. Imejmo kaj značaja v sebi in ponosa! Eni gredo vedno zmiraj na obe strani, ti bi radi hodili tako pot. da se ne bi nikomur zamerili. Toda to se pa ne da. Taki niso nikjer nič vpoštevani, ker niso zanesljivi na nobeni strani. Nasprotniki se žiher udeležujejo in pomagajo za cerkev, ker tudi oni večkrat potrebujejo našo stran, mi pa socialistov nikoli, ker nič nimajo, da bi kaj pokazali narodu.

Torej kar nas je na katoliški strani držimo skupaj, pa bo vedno polna dvorana, kadar se kaj naredi. Nasprotnikov bo pa samo en par, tistih, ki pravijo, da ne potrebujejo cerkve.

S pozdravom do vseh čitateljev Edinosti.

Jennie Okolish.

—o—

RAZNI NASVETI.

Zdravilna moč soli.

Sol, ki nam je postala v kuhinji neobhodno potrebna, uporabljajo na razne načine tudi kot zdravilno sredstvo. Po opeklini nikoli ne nastajajo mehurji, če opečeno mesto prav dobro potreseš s soljo in jo pustiš nekaj časa ležati na njem. Tudi pri težavah v želodcu, ali če te gorečica peče, je sol uspešno zdravilo. Treba ti je le pol male žličke soli raztopiti v kozarcu mrzle vode in to jemati po požirkih. — Ako trpiš na zagati (zaprtju) ali na motenju prebave, moraš jemati več slane vode. V ta namen raztopi na četrt litra vode eno malo žličko soli in jemlji to po požirkih. Kdor sploh trpi na želodcu, naj pije vsako jutro na tešče kozarec slane vode. — Pri vnetju v vratu uporabljaj zmerno slano vodo za grgranje. Tudi če od tega kaj požreš, ni škodljivo, kar se pa pri drugih sredstvih kaj lahko primeri. — Pri kašlju, hripavosti, vratnih ali nosnih katarih je treba zavreti slano vodo (pest soli na liter vode) in soparo vdihavati (inhalirati). Če trikrat na dan to napraviš, se ti gotovo zboljša. — Znana je tudi uporaba soli kot razkuževalno sredstvo. — Pri piku strupene žuželke ali pri kačjem piku priporočajo potresti rano s soljo. Ni se treba bati, ako v trenotku zelo peče in boli; učinek je naravnost čudovit. — Ako piči osa v ustih ali v žrelu (če je bila n. pr. skrita v sadju, je treba vzeti malo žličko nekoliko namočene soli in to zmes požreti. Oteklina in bolečina takoj ponehata, dasi je taka oteklina že marsikoga zadušila. — Sol tudi ustavi, ako teče kri iz nosa; priporočajo nosljati slano vodo. Krvavitev iz ranice, ki je nastala po izruvanem zobu, se kmalu ustavi, če izpiraš usta s slano vodo. Tudi pri drugih krvavitvah sol prav dobro pomaga. — Za bljuvalno sredstvo je sol prav posebno priporočljiva. Pri vseh znakih zastrupljenja vzemi četrt do pol litra mlačne vode, raztopi notri dve do tri žličke soli in dajaj to tekočino bolniku piti. Prav gotovo in že po par požirkih začne bljuvati in izmeče tako iz sebe strupeno snov. Ker je sol navadno hitro pri rokah, je na ta način mogoče rešiti marsikaterega zastrupljenega.

Iz teh preizkušenih primerov vidimo, kako vsestransko koristna je sol. Treba si je le zapomniti, kdaj in kako jo je treba rabiti, da nam gotovo pomaga.

—o—

Rojaki podpirajte tiste trgovce, ki oglašajo v vašem listu!

Smrtna nesreča v Vevčah.

V nedeljo dne 6. m. m., je bil v vevški papirnici pri napeljevanju žice ubit od električnega toka delavec Pavle Šubic. Bil je takoj mrtev in pomoč izključena.

—o—

Moža, ki pripoveduje samo lepe stvari o ženskah, ne smatra nobena za poznavalca žensk.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

RADA BI ZVEDELA

za mojo teto Terezijo Kosmač rojena Jelovčan v Dolenji Žetini, 7. na Polanskem. Prosim, ako kdo izmed cenjenih čitateljev za njen naslov, naj mi naznani, zakar se že v naprej najlepše zahvaljujem. **Mis Frances Mohorič, P. O. Shrabane, Box 18., Wash. Co., Pa.**

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom lista Edinosti v Clevelandu in vsej državi Ohio naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglase ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Cenjene rojake in rojakinje prosimo, da mu gredo pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanese v sleherno slovensko hišo v vsaki naselbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih naročnikov.

NAGRADE

Mesec Februar je proglašen za mesec katoliška tiska, zato naj tekom tega časa vsak nekaj stori za katoliški tisek.

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI ZA DESET POL-LETNIH NAROČNIKOV

bo dobil vsakdo po šest komadov žlic, večjih in malih, šest vilic, šest nožev in nož za maslo vse lepo poniklano, kakoršno ostanejo trajno. Vse je vložen v lepi baksi narejeni iz javorjevega lesa. To bo krasen spomin, ki bo vas leta in leta spominjal, kdaj da ste agitirali za katoliški list Edinost.

Ta nagrada bo zlasti prav prišla za naše gospodinje. Tudi imate priliko da si nabavite lepe namizne stvari brezplačno.

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo krasen **VOJAŠKI DALJNOGLED,** ki je jako močan. Daljnogled je v lepi usnjati škatlji na jermenu, da se ga nosi na rameni. Je jako lep dar za vsakogar.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo **KRASEN POZLACEN KRIŽ,** ki je 12 col in pol visok in je pravi kras za vsako katoliško hišo. Zlati pride prav, ko pride duhovnik v hišo h bolnikom. Lepšega dara za krščansko hišo ni, kakor lep križ, ki človeka spominja na Križanega, ki je za nas trpel. Naj pride ta križ vsako slovensko katoliški hišo kot spomin, na agitacijo za list Edinost.

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE

dobi vsakdo lepo močno električno **SVETILKO "FLASH LIGHT,"** ki je močno narejena in ima tudi močno baterijo. Ta luč je zelo pripravna za ponoči, kadar jo človek potrebuje. Zlasti je dobra za rudarje v rudnikih. Tudi to je lep spomin za vsakega.

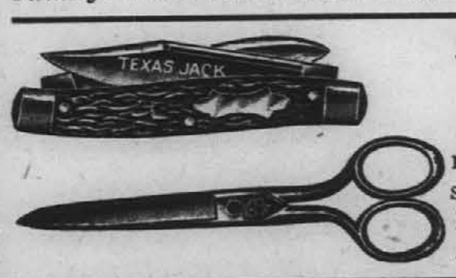

ZA ENEGA NOVEGA NAROČNIKA ALI DVA POL-LETNA

dobi vsakdo lep žepninož in lepe poniklane škarje, kakor vidite oba komada na tej sliki. **ZA ENEGA POL-LETNEGA NAROČNIKA** pa dobi vsakdo en žepni nož ali pa ene škarje, katero že si hoče izbrati.

Tako je razpisana za vsakega lepa nagrada. Rojaki sedaj pa na delo in pokažimo tekom teh dveh mesecev, ki sta določena za nabiranje novih naročnikov, kaj zmoremo, ako hočemo. Naj v tem času kaj stori sleherni naš naročnik za svoj katoliški list Edinost.

EDINOST

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Sledovi medvedjih krempljev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

"Noče iti z nami, Feliks, noče iti, pa noče."

"Mene pa ravno to veseli, moj mali."

"O, vi ga ne poznate, Feliks. Na celem potovanju bi nas čuval bolje, kakor najbolj čuječi pes; on nikdar ne spi, ampak vedno stoji na straži."

"Kakor čujem bi ga ti potreboval na potu za čuvaja. A jaz bi ga poprej imenoval kačo, ki se neprestano plazi okrog naše vasi. Tudi ima zlobne oči, ta Indijanec; jaz mu ne zaupam, zato me veseli, da ne gre z nami."

"Povedal sem vam že njegove razloge, Feliks. Boji se p. Marquette. Že v otročjih letih je moral očetu priseči, da se ne bo nikdar pokristjanil in oče mu je tudi prepovedal prestopiti prag "črnosukneža." Res je, da je praznoveren. Ali ga pa moremo zaradi tega obsojati? Zadnjič sem slišal pripovedovat p. Marqette, da je bilo potrebno stoletja, predno so se spreobrnili vsi Francozi. Dajte ubogim Indijancem časa, časa tudi "Rdečemu Medvedu." Jaz nasprotno sem pričakoval za trdno, da ga bo to potovanje približalo patru in da bo ravno to začetek njegovega spreobrnenja."

"Že prav, Pavel, on je tvoj prijatelj in te občudujem, kako toplo ga zagovarjaš; vendar ti povem še enkrat, da me veseli, da "Rdeči Medved" noče iti z nami."

"To boste gotovo še pred koncem potovanja obžalovali."

"Tudi mogoče; — a sedaj prostor, dečko! Predno se bo znočilo, moram ta čoln dokončati in ga preizkusiti."

"Ali vam morem pomagati?"

"Seveda mi lahko pomagaš. To jutro odvesla ottavsko čolničevje v Quebek in pomagal mi boš najbolje, ako preskrbiš za "Medveda" v kakem čolnu prostor in mu naročiš, naj v Quebeku ostane."

"Zato ne potrebuje nikakoršne pomoči. Celo uro sva se pogovarjala o tem. Povedal mi je, da namerava oditi ž njimi, ter da ga nobena sila ne more odvrniti od tega sklepa."

"Potem te prosim le eno: nikar ne zadržuj Indijanca. Pusti ga oditi v Quebek, mi bomo pa, kakor upam, odplули jutri v nasprotno smer."

Deček umolkne in gleda, kako njegov tovariš popravlja strani čolna iz brezovega lubja. A njegove misli so bile pri rdečem prijatelju, katerega bo moral kmalu zapustiti. Ladijevje, kakih trideset čolnov je imelo še ta dan odpluti v Quebek. Ali ni bi bilo mogoče, da bi Indijanca zadržal, dokler ne bi čolni odpluli? Na enkrat se mu obraz razjasni. S prijaznim "dobro jutro" in uljudnim poklonom hitro zapusti obrežje jezera.

Francozu, ki je popravljal čoln, je bilo ime Feliks Latoupine. Bil je eden izmed šesterih mož, ki so nameravali prihodnje jutro nastopiti potovanje, da bi pregledali in staremu svetu odkrili dežele in reke, ki so na zapadu Velikih jezer. Bil je mož srednje postave, polnega okroglega obraza, temnih oči in trdih črnih las. Čeprav je bil Latoupine že več let vojak na gornjem St. Laurencu, ter poprej večkrat lovil po ravninah Illinoja, vendar ni na njegovo dušo pogubno uplivalo divje življenje po šotorih. Sredi med podivjanimi tovariši je ohranil svoje srce nepokvarjeno. Vajen težav divjine, poznavaje vse vodne ceste dežele, udeleževal se je vseh podjetij za občni blagor domovine predrzno, zvesto in veselo. Bil je koristen in prijeten družabnik.

Njegova nenaklonjenost do Indijanca, "Rdeči Medved" imenovanega, je imela svoj tehten vzrok. Medved je bil poganski Huren, na katerega niso imeli misijonarji nikakega upliva. Njegov oče praznoverni huronski poglavar, ga je že v zgodnji mladosti postil več dni in noči. Vsako jutro med tem postom ga je vprašal, je li se mu je sanjalo o kaki živali. Ko je deček po resnici zanikal, se je post nadaljeval, dokler ga ni slednjič mati, ki je videla svoje dete počasi giniti od lakote pregovorila, da je drugo jutro rekel očetu, da je videl v sanjah velikega medveda. Silno razveseljen oče je vzel s svojega vratu verižico medvedovih krempljev in jo položil na glavo svojega sinka, ter ga posvetil "velikemu medvedu." Od tega časa naj bi bil duh velikega medveda njegov varuh. Tudi ga je oče poučil, da bo ta duh le tedaj njegov zvesti varuh, ako priseže, da ne bo nikdar postal kristjan. Ta obred je napravil na dečka tolik utis, da se je odslej skrbno ogibal vsakemu misijonarju, kakor sovražniku njegovega duha — varuha. Imeli so ga tudi za potuhnjenega, sovražnega in nezanesljivega rdečekožca. V celi Kanadi je bil le eden, ki mu je zaupal — deček z imenom Pavel Guibeau, katerega smo ravnokar slišali tako toplo zagovarjati svojega prijatelja.

Komaj Pavel naredi kakih deset korakov zakliče za njim Latoupine: "Skrbi, da jutri odplove z flotilo!" Zdelo se mu je namreč, da je ravnokar v dečkovi glavi dozorel načrt, kako bi svojega prijatelja zadržal od njegovega naklepa. In res, zadel je popolnoma njegove misli. "Ako ga ne boš videl, da se je odpeljal, zvezal mu bom roke in noge, ter ga oddal krščanskim Ottavom, da ga kot ujetnika odpeljejo v Quebek."

Ko se Pavel obrne, je ravno še ujel smeljaj na Latoupinevem obrazu, s katerim je izrekel to grožnjo. Pogumni Francoz je namreč vkljub temu, da je mrzil Hurona, bil vendar le zvest prijatelj Pavlov. Ta je pa tudi takoj spoznal, kako mora umeti njegovo grožnjo, zato šegavo — šaljivo odgovori: "Ako ne bo odšel, bom zelo vesel, ker sem trdno prepričan, da bo ravno on rešil moje in nas vseh življenje."

"Prvi dan ga utopim," zagrozi Latoupine glasno in pri tem maže s smolo razpoko na čolnu.

"P. Marquette ga hoče imeti s seboj," odgovori Pavel in nazajgrede skoraj nevede pride zopet k svojemu prijatelju.

"Hočeš reči, da mu bo dovolil, ker mu že celi mesec ne daš miru."

"Ponavljam, gospod Latoupine, kar sem rekel, za patra je neobhodno potrebno, da Indijanec gre z nami."

"Potem menda upa, da bo pogana spreobrnil."

"Deloma to, ali on tudi potrebuje Medveda za varuha. Vsak Indijanec v vasi pravi, da se ne bomo vrnili nikdar več. P. Marquette misli, da bi bilo dobro, ako bi imel koga za ogleduha."

"No, potem bo pa v resnici naš pes čuvaj, kakor sem že poprej rekel." V gorečnosti, s katero je Pavel branil svojega prijatelja je šel vedno bolj nazaj k čolnu, ne da bi pogledal pod noge, kam stopa, ter nadaljuje: "Rdeči Medved" pa ne bo ne naš pes, ne naš ogleduh, ker gre danes v Quebek. Rekel mi je, da gre in kolikor ga poznam, sem prepričan, da bo mož beseda."

"Zlodja!" zavpije Latoupine, "zdaj pa imam smolo!" V svoji gorečnosti za prijateljevo čast ni Pavel niti zapazil, da je prevrnil lesen lonec v katerem je bila raztopljena smola in jo razlil.

"Oprostite!" zakliče deček prestrašen, "nisem videl lonca."

"Oprostil ti bom, ako pustiš iti Hurona svojim potom, posebno pa še, ker bom potem gotov, da je odnesel s seboj svoje vražje medvedje kremplje. Zdi se mi, da tudi ti že vrjameš na varovalno moč teh krempljev. Ako jih boš nosil tudi ti s seboj, me bo to samo utrdilo v mislih, da si tudi ti že poln praznoverja."

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Vipavi, v Budonjah, na Slapu, v Vrhpolju, Gočah, v Št. Vidu, v sv. Križu-Cesta, v Selu, v Poddragi in v Gaberjah. To nekulturno divjanje se vrši v trenutku, ko potujeta Pašič in Ninčič na podpis sporazuma in ko proslavlja časopisje cele Italije odkritosrčno(!) prijateljstvo med Jugoslovani in Italijani.

Prej ste uničili slovenske in hrvatske šole, vrgli na cesto sodnike in uradnike naše krvi, sedaj davite in ubijate kulturno življenje hrvatskega in slovenskega naroda v Italiji.

Ali imenujete vi to sporazum? Ali je to prijateljstvo? To je izzivanje, to je sovraštvo, to je vojska!

Nikdar ne bomo priznali sporazuma, ki je zidan na solzah, na brezmejnem zatiranju in tlačenju naših krvnih bratov v Italiji.

Vpijemo na ves glas, da čujejo našo slovesno izjavo Mussolini, Pašič, Ninčič, da jo čuje vsa italijanska javnost in vsa Evropa:

Slovenski in hrvatski narod bosta delala z vsemi svojimi močmi na to, da se tak sporazum med Italijo in Jugoslavijo čimprej vniči in pokoplje, ker je to moralna dolžnost vsakega poštenega in značajnega naroda na svetu."

—o—

Umrl je

v Golšovem pri Žihpoljah na Koroškem veleč. g. Šimen Čemer, bivši mnogoletni dekan v Velikovcu konzistorialni svetnik in nazadnje župnik na Golšovem. V mašnika je bil posvečen leta 1884. Služboval je na raznih farah. N. p. v miru!

—o—

Msgr. Ivan Goszl

je umrl te dni v Zagrebu. Kanonik Goszl je bil župnik pri sv. Mariji od leta 1916. Umrl je v starosti 74. let. Blag mu spomin!

—o—

Nesreča na morju.

Ko je te dni razsajal vihar na morju, je bilo 16 Špancev v jadrnici na visokem Sredozemskem morju. Vihar je preobrnil ladjo, ki jo je našel drugi dan mimovozeč parnik. Španjolci so našli v morju grob.

SLOVENSKA RESTAVRACIJA.

1385 E. 55th Street,

CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Slovencem za poset. Pri njemu se dobi vedno domača hrana, kakor tudi sobe za prenočišče.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

ZASTONJ

dobite lepi stenski koledar, na katerem so označeni cerkveni in državni prazniki, posti svetniki celega leta itd.

Naročite si ga takoj, predno nam zaloga poide. Pošljite samo 5c. za poštnino. Naslov:

EDINOST
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastonj.

FRANK SUHADOLNIK

6107 — St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Je zastopnik listov Edinost in Ave Maria. — V zalogi ima vsakovrstne knjige, ki jih je dobiti v naši knjigarni.

Ako še nimate letošnjega Koledarja Ave Maria pojdite h njemu, ki jih ima v zalogi.

IZRAZITE SE CVETLICAMI!

Najbo kakoršnakoli priložnost — ob rojstvu — smrti — veselju — žalosti — ali karkoli, najlepše se izrate s cvetlicami.
Pri nas dobite najlepše "pušelce" za ženitovanja. — Za smrtne slučaje dobite pri nas najlepše vence.

Cvetlice pošiljamo tudi v druge kraje. Naročite lahko po telefonu ali brzojavu.

FRANK JINDRICH Jr.
FLORIST AND DECORATOR

2127 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Phone CANAL 1787

POZOR DRUŠTVA IN POSAMEZNIKI!

Slavnim društvam v Chicago in okolici naznanjam, da imam na razpolago izvrsten "PICNIC GROVE" z moderno plesno dvorano, za razne piknike in veselice. Ako ste se odločili prirediti piknik na deželi sporočite mi ali pa osebno pridite, da se vam da in prestor zagotovi. Pozneje bo "Grove" oddan in morda ne boste imeli prilike.

POSAMEZNIKOM, ki žele v vročih poletnih dneh počitnic na deželi, naznanjam, da bolj lepega in pripravnega kraja je težko dobiti. Pri meni dobite sobo stanovanje, hrano in vse. Mimo tega kraja teče velika reka "Fox". Za goste imam na razpolago čolne. Kdor rad ribari ima najlepšo zabavo. Prihodnje vaše počitnice preživite v tem lepem prijaznem letovišču. Semkaj se pride z Northwestern železnico. Z Automobilom pa iz Chicage po Lake street skozi Elgin in Algonquin, Ill. Cesta je tlakovana vseskozi. Za vse zadeve pišite ali pa osebno pridite na:

Anton Mladič,
Letovišče in Reštavracija.

RIVER ROAD ALGONQUIN, ILL.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka Vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo! —

:-: Pošiljanje denarja. :-:

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA
Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.

VARCEN NAROD

VLAGA PREVIDNO IN INVESTIRA RAZUMNO V

Kaspar State Bank

NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI BANKI V ZEDINJENIH DRŽAVAH

1900 — BLUE ISLAND AVENUE,
vogal 19. ulice.
CHICAGO, ILLINOIS.

KAPITAL IN PREBITEK
$1.250,000.00

Pod državnim in vladnim nadzorstvom in Chicago Clearing House Ass'n.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodne družbe za v Jugoslavijo in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavite) za priseljence, ter pošiljamo denar v staro domovino najceneje in najhitreje.